

- Musik med hjälp av Internet

sid 8

- Intressant besök i Lettland

sid 10-11

Kultur

Nr 3 Juni 1999

SMÖCKKAN

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd - SMoK

- Piteå fortsätter att satsa

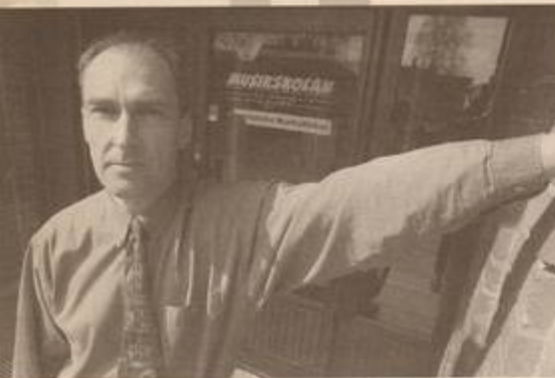
sid 17

- Hon har kul på jobbet

sid 19

Gemensamma tag i nytt uppdrag

Det rör på sig i frågan om kulturens roll i skolan. Arbetsgruppen från Kultur i hela landet har i dagarna lämnat ifrån sig sitt testamente. Rapporten Alltid kulturår, prisar det lokala engagemanget som man menar starkt bidragit till att 1998 blev till ett Kulturår i hela landet. Detta lokala engagemang måste fortsätta att utvecklas om kulturen på allvar ska bli en del i skolans verksamhet menar gruppen.

Skolverket och Kulturrådet har på uppdrag av regeringen, "En strategi för kultur i skolan" (Ds 1998:58), inlett ett samarbete för att stärka och vidareutveckla arbetet med kultur i skola. Inga särskilda pengar är avsatta för uppdraget.

"Tidigare har nationella insatser för kultur i skolan ofta inneburit att staten skjutit till medel. När nu staten fastställer målen för skolan, medan kommunerna själva har ansvar för att genomföra verksamheten, är detta en strategi som måste överges. De nationella insatserna måste inriktas mot att finna andra former för stöd än ekonomiska bidrag". Samarbetet är bestämt att pågå mellan 1999-2001.

Ett exempel på dessa, andra former, kom för några månader sedan som ett brev på posten i form av en inbjudan från Skolverket i Uppsala och Lund i samarbete. De initierar nu nätverksbyggande och möten mellan fem kommuner med syfte att rikta intresset på kultur och mediafrågor.

Nu bör en period av seriöst menad och prövad samverkan stå för dörren om vi ska följa Kultur i hela landets och regeringens rekommendationer. Då måste vi mer inrikta oss på att skapa och våga anamma nya organisationsstrukturer. Lära oss processer kring samverkan, lära oss värdera mål och resultat mer än att bygga hus, institutioner och revir. Det blir förmodligen inte lätt men låt oss träffas i nätverken och samtala alla vi som har barn och ungdom som målgrupp. Det hela kommer förmodligen att ta mer än de tre åren som regeringen pekat ut, men om vi ska vi fokusera kvalitetsbegrepp och demokratiprocess, får vi vara beredda att avsätta tid och det är det alla gånger värt.

Vi säger tack och farväl till Kultur i hela landet-gruppen som i sin rapport också pekar på den stora betydelsen SMoK haft under kulturåret för att stärka musik- och kulturskolornas ställning. Kultur i hela landets betydelse för SMoK ska heller inte underskattas. Ett gott resultat av god samverkan.

STEFAN ANDERSSON

INNEHÅLL

i detta nummer

Kort från SMoK	3	I skolbanken	9	Kultur under samma kupa	16
Bakom styret	4	Lettland i sikte	10-11	Dansar in i 2000-talet	17
De tog priset	6	Apotekarnes recept	12	Åsikten/Kulturnytt	18
Succékongressen	7	Smockans lillasyster	13	Porträttet: Edna Eriksson	19
Nytt meddelande	8	Musikskola i centrum	14		

KULTURSMOCKAN

CEWE-FÖRLAGET
893 80 BJÄSTA
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-22 05 17

ANSVARIG UTGIVARE

Stefan Andersson
0660-825 22
stefan.anson@telia.com

REDAKTÖR

Ulf Eklund
0660-105 17
ulf.eklund@cewe.se

ANNONSANSVARIG

Jan Dyficki
0660-26 61 05
jan.dyficki@cewe.se

REPRO

CEWE-Förlaget

PRODUKTION

CEWE-Förlaget

TRYCK

AB Allebanda

MEDVERKANDE

I DETTA NUMMER

Per Sjöberg

Nils-Gunnar Nilsson

Sven Altvaryd

Carin Avertoft

Frédrik Norén

Britta Gustavsson

Daniel Hellström

Jonas Andersson

OMSLAGSFOTO:

creative collection

Kultursmockan utges av samrådsorganet för Sveriges musik- och kulturskolor, SMoK.

Kultursmockan nästa nummer: v.36.
Manusstopp för annonser: 3 september.

**Tipsa
Smockan!**

Tel: 0660-105 17
070-643 93 31
Ulf Eklund

Dags att satsa på spets!

– Av Per Sjöberg, Ordförande SMOk –

En oroande trend, eller är det möjligen en engångshändelse, är det att musikhögskolorna har kunnat notera en rejält nedåtgående trend när det gäller antalet sökande.

Vad som sker på musikhögskolenivån är naturligtvis en spegelbild av vad som händer i musik- och kulturskolan fast i ett backspegelperspektiv, dvs. vad som hänt de senaste tio åren. Få sökande till högskolan kan betyda en minskad förmåga hos oss att inspirera, fascinera och slutligen intressera unga människor att helhjärtat satsa på att lära sig musik och att på ett mer fördjupat sätt lära sig spela ett instrument.

I så fall så är det tveklöst en oroväckande utveckling som kan komma att få stora konsekvenser inom musik- och kulturskolorna och framförallt i amatörmusicerandet och i det professionella musiklivet. Vad händer

med alla amatörsymfoniorkestrar och alla blåsorkestrar, ja överhuvudtaget med allt amatörmusikliv om våra deltagares insats begränsar sig till att bara vilja spela hemma i köket?

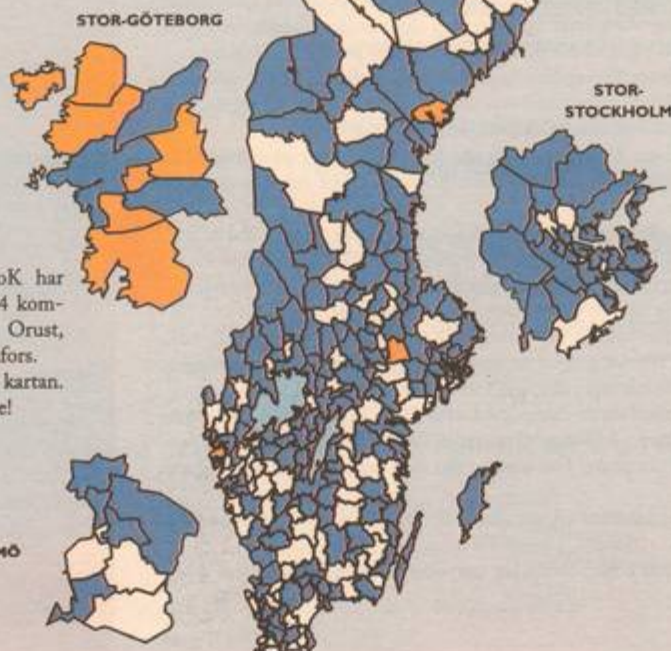
För mig är detta en kulturpolitisk fråga med hög dignitet. För det är ju nämligen så att kulturlivets stöttelelare nummer ett, det är alla våra amatörer som ger kultur- och musikupplevelser till en mycket stor del av svenska folket, långt fler än vad den professionella kulturen gör.

Musik- och kulturskolorna måste se sin viktiga roll i detta skeende. Den breddsättning som skett under många år är viktig, men vi får aldrig tappa vår roll som fundament i amatör- och professionellt kulturliv.

Till sist vill jag önska alla Smockan-läsare en riktigt skööööööööööööön sommar!

Smockan lägger kulturpuzzel

- medlemmar i SMOk
- Senast anslutna medlemmar!

Antalet medlemmar i SMOk har ökat till att idag omfatta 194 kommuner. Nya kommuner är Orust, Västerås, Göteborg och Kramfors. Gå med och lägg din bit till kartan. –För ett starkare kultursverige!

Stöd till länsmusiken

Regeringen har fördelat 3,7 miljoner kronor i särskilt stöd till länsmusiken för år 1999. Sammanlagt 13 länsmusikorganisationer har fått stöd till ett eller flera projekt.

Prioritet har givits åt verksamhet som syftar till konstnärlig nyorientering, samverkan över länsgränsen, breddat deltagande i länets musikliv eller främjande av barns och ungdomars eget skapande.

För verksamhet som ger prov på konstnärligt nytänkande:

- Musik i Halland, Utställningen Världens Musik 300 000 kr.
- Östgötamusiken, Levande musik till ny film 100 000 kr.
- Musik i Kronoberg, Musica Vitae, ny svensk musik 450 000 kr.
- Västmanlandsmusiken, Projekt Stockhausen lever 100 000 kr.
- Musik i Gävleborg, Nya arenor för samtida musik 100 000 kr.

Verksamhet som syftar till långsiktig samverkan över länsgränsen:

- Musik i Uppland, Samverkan med Sigtuna och Norrtälje kommuner 200 000 kr.

Nya verksamhetsformer för att bredda deltagandet i länets musikliv:

- Länsmusiken i Jönköping, Proj. Kultur i värden 350 000 kr.
- Musik i Väst, Försöksverksamhet i Göteborg 200 000 kr.
- Västmanlandsmusiken, Proj. Ett kulturliv för alla 200 000 kr.
- Musik i Gävleborg, Arrangörsnät för folksmusik 150 000 kr.
- Musik i Västernorrland, Uppbyggn. av lokala arrangörsråd 300 000 kr.
- Västerbottensmusiken, Nya former f länsmusiken 200 000 kr.
- Norrbottensmusiken, Program Åldreåret 1999 350 000 kr.

Verksamhet som främjar barns och ungdomars eget skapande:

- Musik i Blekinge, Barn och ungdomsverksamhet 100 000 kr.
- Östgötamusiken, Samarbete ungdomar-tonsättare 50 000 kr.
- Musikteatern i Värmland, Prod. med länets skolor 150 000 kr.
- Musik Gävleborg, Kulturdagar för barn och ungdom 200 000 kr.
- Norrbottensmusiken, Norrb. ungdomssymfoniker 100 000 kr.
- Norrbottensmus., Arctic Youth Jazz Orchestra 100 000 kr.

Kulturminister Marita Ulvskog:

– De projekt som får extra stöd rymmer både konstnärligt nytänkande och olika sätt att bredda verksamheten socialt och geografiskt. Förhoppningen är att riktade insatser av det här slaget ska stimulera till fortsatt utvecklingsarbete med kvalitet, angelägenhet och tillgänglighet som främsta förtecken.

Här är nya SMOK-styrelsen

Den nya styrelsen träffades i mitten av maj med huvuduppgift att planera och organisera arbetet för den närmast kommande perioden. De tidigare sektionerna har tagits bort och ersatts med mer tillfälliga projekt- och arbetsgrupper. Här kan du se vilka grupper som finns just nu och vilka styrelsemedlemmar som jobbar i dessa. Telefonnummer och andra uppgifter kring dessa personer hittar du inom kort

på hemsidan www.smok.se :

VERKSTÄLLANDE UTSK. (VU)

Per Sjöberg, ordf.
Dag Krafft, kassör
Stefan Andersson, adjungerad

ARBETSGRUPPER

Rikskonferenser
Britta Gustavsson, sammank.
Lisa Lundquist
Pierre Fahlström

Vad ska SMOK betyda för lärarna

Kent Larsson, sammank.
Håkan Sandh
Erling Nordlund

Kulturella projekt/utbyten

Stefan Boklund, sammank.
Viveca Hallberg
Lisa Lundquist

Millennieaktiviteter

Stina Algesten, sammank.

Håkan Sandh
Lenny Mostberg

Kanslistkurser

Lisa Lundquist, sammank.
Stefan Boklund

Forskning och utveckling

Håkan Sandh, sammank.
Agneta Modigh
Mari-Anne Jonson
Viveca Hallberg

ORDFÖRANDE:

Per Sjöberg, Karlskoga
"Carpe diem" (Livet är inte de dagar som gått, utan de dagar man minns)

Håkan Sandh, Södertälje

"Man skall dö ung - så sent som möjligt"

Agneta Modigh, Ljusdal

"Fyll inte livet med dagar utan dagarna med liv"

Pierre Fahlström, Karlsborg

"Carpe diem" (Fånga dagen)

LEDAMÖTER:

Lisa Lundqvist, Kalmar
"En för alla, alla för en"

Kent Larsson, Örebro

"Det är aldrig för sent att ge upp"

Viveca Hallberg, Solna

"Utan att lämna sitt hus lär man aldrig känna världen. Utan att se genom fönstret upptäcker man inte himlen"

Stina Algesten, Arvika
"Barn lever mitt i sin musiska kraft. De sjunger och spelar inte för att träffa tonerna, utan för att träffa livet"

Stefan Boklund, Västerås

"Nu eller aldrig"

Erling Nordlund, Piteå

"Om bara den bästa fågeln sjunger i skogen skulle där vara mycket tyst"

Britta Gustavsson, Vellinge
"Bättre att gå på hal is och ha det glatt än stå i lera och sjöra"

Marie-Anne Jonson, Sundsvall

"Lyfter du blicken finns det inga gränser"

Lenny Mostberg, Karlskrona

"Man måste sätta båten i sjön för att se om den flyter"

Böcker

SONGS

Bruce Springsteen Virgin

Sverigeaktuelle Bruce Springsteen kan se tillbaka på en snart 30-årig skivkarriär och även om det var länge sedan han hade någon riktig dunderhit, är hans samlade produktion mäktig.

Bruce Springsteen kan stuva om i spellistan hejvilt under sin pågående världsturné och ändå vara säker på att fansen hamnar i sjunde himlen. Det är få förutnat att göra det.

Den 23 och 24 juni ska han skapa magi på Stockholms Stadion, återförenad med sitt klassiska E Street Band och här sitter en med biljett i fickan och bara längtar...

Texterna till Springsteens alla låtar på skiva, alltså debuten med Greetings from Asbury Park, N.J., finns pryddligt utskrivna i den nyutkomna boken "Songs", författad av Springsteen själv. Det är egentligen inget speciellt uppseendeväckande upplägg. En hel del tidigare opublicerade fotografier och personliga kommentarer om bakgrunden och idéerna till varje album. Och så låttexterna. Inget mer.

Men nu handlar det alltså om Bruce Springsteen och det gör "Songs" till en märkvärdigt tilltalande bok. Springsteens jordnära profil och hans känsla för rättvisa präglar de flesta av hans texter. Ständigt återkommer han också till sitt ursprung, sin uppväxttid och till den miljö som format honom som människa.

Härddraget var det 15 år sedan han hade sin absoluta storhetsperiod, efter Born in the U.S.A. Men som textförfattare och liveartist har han alltid varit skarp. I "Songs" framträder Bruce Springsteens starka personlighet, värderingar och musikaliska kraft i all sin prakt. Här huserar det äkta och det rena. Här regerar hjärtat, ärligheten och tryggheten.

Bruce Springsteen har inte låtit några trender inkräkta på sitt skapande utan stått fast förankrad i sin egen verklighet.

Han förtjänar all respekt och beundran. Den här boken förstärker intrycket av en osedvanligt stor människa och låtskrivare.

Olof Wigren

DIS - DIRIGENTUTBILDNING I SVERIGE

Grund- och vidareutbildning för ensembleledare i musikskolor och amatörorkestrar

Nivå 3: start september -99
Nivå 2: start januari -00
Nivå 1: start september -00

Informationsfolder och anmälningsblanketter rekvideras från
DIS/Per Graneld
tel: 0703-49 21 64
e-post: pgraneld@algonet.se

SMM • RSAO • RUM • SOR

Eslöv

Årets Musik- och kulturskola

- Av Britta Gustavsson -

Kulturskolan i Eslöv har korats till "Årets musik- och kulturskola" av Svenska Musikrådet. Priset delades ut i april under årskonferensen med Sveriges Musik- och Kulturskoleråd på Tylösand utanför Halmstad.

Överlämnare av priset var kompositören och musikern Janne Schaffer. Medverkade vid ceremonin gjorde också juryns ordförande Inger Davidsson, ordförande i riksdagens kulturutskott, och Roland Sandberg, ordförande i Svenska Musikrådet. Priset är nyinrättat och delades ut första gången 1998. Vinnare då var Kulturskolan Miranda i Mora. Initiativtagare till priset är Svenska Musikrådet, som är samarbetsorgan för en stor del av musiklivet i Sverige.

Priset till Kulturskolan i Eslöv bestod av 50.000 kronor och ett beställningsverk som ska framföras av elever från skolan vid nästa års utdelning av priset.

Två skolor fick juryns hedersomnämning. Kulturskolan i Södertälje och Örebro kulturskola som fick 10.000 kronor vardera samt ett diplom.

Redaktionen ringde upp Eva-Lena Nilsson, rektor för Kulturskolan i Eslöv, för att gratulera till utmärkelsen:

Grattis, hur känns det?

- Tack det är fantastiskt roligt och inspirerande

Janne Schaffer, Eva-Lena Nilsson och Inger Davidsson.

Foto: Ulf Eklund.

de, men det tog ett bra tag innan vi fattade att det verkligen var vi som fått det.

Hur har ni firat?

- Vi har skålat i champagne - riktig champagne - vid våra lärarkonferenser. Det tycker jag att vi är värda. I övrigt har vi genomfört det digra program som redan var inbokat under våren med bl a allkonstverket "Ordet" som bevakats av både press och TV. Vi har haft en festlig invigning av Lilla Teatern, där Rikskonserter bjöd oss på en föreställning. Vi ville att det skulle bli något som kom eleverna till godo och valde därför att anordna en form av work-shop för våra teaterlever.

Varför fick ni priset?

- Ja, jag tror att det är just det som står i motiveringen att man "särskilt imponerats över skolans sociala engagemang och höga ambition att sätta eleven i centrum". Och det gläder oss extra för det är precis det vi målmedvetet satsat på. Vi har arbetet med elevvärdsteamet ute på grundskolorna för att få dem att uppmärksamma Kulturskolan

som en resurs till att kunna hjälpa till och stimulera och utveckla barn och ungdomar - inte minst de som har problem av olika slag. Vi har fått igång ett samarbete på detta plan. Antligen känns det som man börjar ta kulturen på allvar då det gäller dess betydelse för den personliga utvecklingen.

I motiveringen stod det att skolan präglas av stor kreativitet. Stämmer det?

- Vi har kanonduktiga lärare i Eslöv som är påhittiga och definitivt inte rädda för att testa nya vägar. De flesta är också, på ett eller annat sätt, aktiva kulturutövare på fritiden vilket naturligtvis spelar stor roll.

Vad innebär det för er att få priset?

- Det innebär jättemycket. I första hand för våra elever och lärare, som på detta sätt fått en stor uppmuntran och bevis på att vi har en verksamhet som är värdefull. Men är också en viktig bekräftelse för de tjänstemän och politiker som satsat på Kulturskolan.

Hur ser ni på framtiden?

- Ja, samtidigt som det är fantastiskt roligt så upplever vi att det ställs en del krav på oss nu. Folk undrar vad vi ska hitta på härnäst och man upplever en stor förväntan. Men vi resonerar som så att vi har fått det för det vi har gjort och gör nu. Vi får inte jaga iväg till nya stordåd för det orkar vi inte utan vår filosofi är - som den alltid har varit - att "ta ett steg i taget".

www.eslov.se

Expedition: 0413-62534
Rektorsexpedition: 0413-62331
Fax: 0413-61511

Jazzvecka

i Höga Kusten

-Av Ulf Eklund-

Jazzen drar till Höga Kusten och Örnsköldsvik i sommar. 9-15 augusti blir det kurs för musikanter mellan 13 och 25 år. Kursen, som bedrivs vid Hamptnäs Folkhögskola, avrundas med en späckad festival i centrala Örnsköldsvik.

Lärarna i bland annat storbandsspel, improvisation och sång är välkända namn. Det gäller inte minst den internationellt uppmärksammade arrangören och kompositören Maria Schneider, men också väletablerade musiker som Mikael Råberg, Magnus Lindgren, Bengt Stark och Rigmor Gustavsson.

Jazzmusikern Fredrik Norén, engagerad av Svenska Jazzriksförbundet, är mannen som initierat jazzveckan och att valet föll på Höga Kusten anser han vara naturligt:

- Det är inte bara musiken som ska locka, även den vackra miljön.

Jazzen drar till Höga Kusten i sommar. I Örnsköldsvik arrangeras en veckolång kurs för musikanter som avslutas med festival. En av de medverkande är Maria Schneider som just vann den prestigeladdade omröstningen i jazztidningen Down Beat som bästa arrangör.

Bejublad

Jubileumskonferens

—Av Ulf Eklund—

Alla bot är inte undanröjda, men det fanns ändå anledning att jubla.

Lite försiktigt.

SMoK:s jubileums- och rikskonferens på Tylösand, 21-23 april, blev nämligen en tillställning i dur och många av landets musik- och kulturskolor har fått vind i seglen.

—Visst kan vi vara stolta, sa SMoK:s ordförande Per Sjöberg.

Sveriges musik- och kulturskoleråd har de senaste tre åren undersökt hur landets kommuner ser på sina musik- och kulturskolor. Med redovisningen som bakgrund är det inte konstigt att Per Sjöberg, övriga i SMoK-organisationen, ledare, lärare och inte minst elever, ser framtiden an med tillförsikt.

— 90-talet har varit en orolig tid för musik- och kulturskoleverksamheten. Men de största hoten är undanröjda och nu börjar samhällets insatser ligga i samklang med människors värderingar och önskemål, sa bland annat chefen vid barn- och ungdomsförvaltningen i Halmstad, Lars Hammarberg.

Under de tre senaste åren har landets kommunala musik- och kulturskolor ökat sina anslag med 180 miljoner kronor och elevavgifterna skjuter inte längre i höjden. Uppenbarligen har förespråkarna i allmänhet, SMoK i synnerhet, lyckats med konststycket att förmedla sitt budskap på ett effektivt sätt; nått ut till beslutsfattarna och framgångsrikt spridit insikten om musik- och kulturskolornas betydelse. Nu är det inte längre bara de

invigda som inser att musik-/kulturskolan är ett mycket viktigt komplement till grundskolan.

INSPIRERANDE FÖRELÄSARE

Embryot och föregångaren till SMoK, Föreningen Sveriges musikskoleledare, bildades 1979 just på Tylösand utanför Halmstad.

— Därför passar det alldeles utmärkt att vi återvänder hit för att fira jubileet, sa Per Sjöberg.

Ledarkonferensen blev betydligt mer än ett firande. Arrangörerna bjöd på ett intressant program med inspirerande föreläsare och under kaffepauser och övrig fritid fick de cirka 250 deltagarna tillfälle att besöka ett flertal utställare där bland andra SMoK och Kultursmockan/CEWE-Förlaget deltog.

GIVANDE DAGAR PÅ STRANDEN

Föreläsare var Tom Prahl, tränare för Halmstad BK, Ralph Stenbäcker, psykolog och organisationskonsult, Carina Molander alias Camilla Wittke, konsult, Gisle Johnson, studierektor i Norsk Musikråd, och om stresshantering och konflikter föreläste Gert Olsson.

Under konferensdagarna genomförde SMoK sitt årsmöte och avtackade de avgående styrelsemedlemmarna Olof Bengtsson och Sigge Ohlsson. Sammanfattningsvis blev de tre mycket givande dagar på första parkett vid Kattegatt.

Och kanske det bästa till sist:

Tillfället och möjligheten att med kolleger, med samma brinnande intresse för ledarskap och kulturpolitik, snacka av sig och utbyta erfarenheter.

Musik- och kulturskolerådets kansliebef och kassör, Dag Kraft, redogjorde för räkenskaperna under det gångna året. Ekonomin är stabil och prognosen positiv.

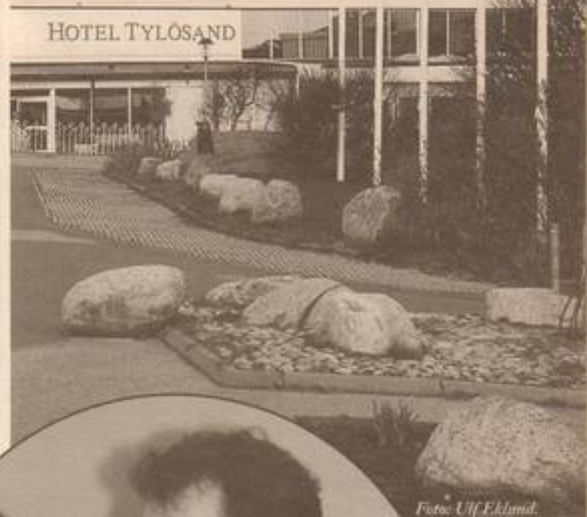

Foto: Ulf Eklund.

Kulturskolan Miranda från Mora blev vald till Årets Musik- och Kulturskola förra året och kryddade tillställningen med ungdomlig barbershop.

DETTA HAR HÄNT:

Musik- och kulturskolornas utveckling (de tre senaste åren):

- * Jämfört med 1997 har de kommunala anslagen ökat med 180 miljoner kronor.
- * 1997 ökade anslagen i 45 kommuner medan det i år är 110 kommuner som satsar mer pengar. Endast 27 kommuner minskar anslagen i år medan den siffran var 118 för två år sedan.
- * Det totala antalet elever som nås av verksamheten har ökat från cirka 320 000 år 1997 till 341 000 i år.
- * 1997 bedömde 82 skolledare att musikverksamheten skulle minska till år 2002 och 55 att den skulle öka. I år är det bara 18 som tror på en minskning medan hela 88 skolledare tror på en ökning.
- * Vad gäller dans, drama och bild är det fler som ser ljusare på framtiden i år än 1997.
- * Storuman, Tingsryd, Sorsele, Torsås, Surahammar, Bjurholm, och Överkalix är de enda kommunerna i landet som inte har någon kommunal musik/kulturskola.

Det världsomspännande nätverket Internet förknippas alltmer med illegal verksamhet. Vad som på senare tid hamnat i medias blickfång är den utbredda lagstridiga kopieringen av musik. Detta har man därför kunnat läsa spaltmeter om i samband med något som kallas MP3. Men vad är då denna förkortning som blivit skivbolagens stora skräck?

MP3 betyder egentligen MPEG1 (Moving Pictures Experts Group) Audio Layer 3 och är ett filformat, dvs ett sätt för datorer att lagra data. Problemet med att lagra musik i datorer är att det tar väldigt stor plats. Som en liten jämförelse kan sägas att för att lagra en normal låt (fyra min) på vanliga disketter går det åt i storleksordningen 30 st. Men i och med MP3 kan ljudets storlek bantas ned till en tolfte del med i det närmaste bibehållen ljudkvalitet, eftersom all "onödigt" information tas bort. Ett vanligt spår på en cd innehåller till exempel många ljud som ligger utanför det frekvensområde en människa kan upplåta, men i en MP3-kompression, som det heter, tas sådant bort. Den som skapar MP3-filen har också möjlighet att bestämma ljudkvaliteten och därmed också storleken på filen. För att återknyta till jämförelsen med disketter, krävs det för att lagra samma låt i MP3-format endast tre disketter. Det är detta som gör MP3 till det utmärkta sättet att lagra och sprida musik över Internet. Vad behöver man då för att kunna ta del av musiken på internet? Först behöver man förstås en dator med internetuppkoppling. Sedan behövs även ett program i datorn som kan tolka den komprimerade musiken.

Men trots den stora komprimeringen tar det ändå relativt lång tid att ladda hem musik om man har modemuppkoppling till internet. Den ovan beskrivna låten tar med ett 33,6 kbps-modem en dryg kvart att ladda ned i bästa fall. Med ett 56,6 kbps-modem tar samma sak cirka tio min. Har man däremot en snabbare förbindelse, s.k. fast uppkoppling, vilket är vanligt på större företag och skolor, kan man uppnå nedladdningstider på bara några minuter under goda omständigheter.

Är det svårt att hitta och ta hem sin favoritmusik från Internet? Svaret är både ja och nej. För nybörjaren kan det vara lite svårt att veta var man ska börja leta, men för den lite mer erfarne musikletaren öppnar sig en värld med i det närmaste o begränsad tillgång på, i första hand, populärmusik. Nämnas bör också att MP3 absolut inte är olagligt i sig utan det är användningen som är det avgörande. I och med den nya tekniken har det blivit möjligt för i stort sett vem som helst - alltifrån den amatörnässige källarmusikanten till den garvade musikern - att på ett näpporlunda enkelt sätt, lägga ut och dela med sig av sin egenhändigt komponerade musik till andras njutning eller fasa. Och detta utan någon som helst inblandning från skivbolag.

Kanske är det så att detta är framtidens sätt att sprida musik? Det har allt fler skivbolag börjat fundera på och satsar just nu stora pengar på att ta fram nya format som skall kunna ersätta MP3 och samtidigt vara kopieringsskyddade. Tanken är då att musikkonsumenten ska kunna ta hem sina låtar från skivbolagets hemsida och samtidigt betala för just den musik man vill ha. Men när det gäller musik från Internet kommer nog många surfare - så länge tekniken tillåter, att hämta hem låtarna som i dag.

Den som vill veta mer om MP3 kan besöka <http://www.is.fhg.de/amin/techinfo/layer3/index.html>
<http://www.mp3tech.org/>
<http://www.mp3.com>
http://www.internetguiden.com/artiklar/reportage/musik_p_netet.html

Foto: Malin Wedin.

Musik på nätet

-ett hot mot branschen?

-Av Sven Alveryd-

Skivbranschen har fått känna av omvälvande förändringar, där ny teknik och Internets popularitet skapat en ny tidsordning. Nu kan vem som helst ladda hem musik direkt från nätet och i många fall kostnadsfritt.

Tillgången på musik är omfattande och tekniken som används är MP3 som är ett program som gör det möjligt att enklare skicka ljud och bild över Internet.

Skivbolagen har genom MP3 fått ett ordentligt huvudbry. De senaste åren har det poppat upp nya hemsidor som förser sina besökare med låtar både på laglig och olaglig väg. Detta har inneburit att branschen känt sig tvungna att vidta motåtgärder för att markera sin närvaro på Internet.

USA's två största skivbolag BMG och Universal Music har slagit sig samman i en Internetsatsning vid namn Getmusic.com. En samlad Webplats som är länkad till BMG:s nuvarande webbsidor som var och en är indelade efter olika musikgenrer.

Där kan musikfansen läsa om artisterna, höra direktsändningar av musik, chatta med likasinnade och få möjligheter att komma i kontakt med artisterna. Men om det ska gå att ladda hem musik direkt från musikplatserna som med MP3 är däremot osagt.

Stockholms största skivbutik är Mega Skivakademien vid Sergels Torg. Butiken ingår i den norska koncernen Musikbuen som består av ett femtiotal butiker i Norge och två i Stockholm. "Sergelbutiken" besöks varje månad av tusentals skivköpare och dess butikschef Haakon Klafstad ser med tillförsikt på framtiden och den växande Internethandeln.

- Visst har Internethandeln tagit en viss marknadsandel, men en mycket liten sådan. Jag tror att folk i allmänhet känner att Internet är ett spännande sätt att köpa skivor. Men det tar sin tid att etablera ett nytt försäljningskoncept och att förändra köpbeteendet hos skivköparna, säger Haakon och fortsätter:

- Än så länge finns det inga aktörer som tjänar några större pengar på handel via internet och vissa analytiker förutspår till och med att Internethandeln endast kommer att representera cirka fem procent world wide och cirka tio procent av den totala skivhandeln i Europa.

Trots denna dystra prognos håller dock det norska moderbolaget som bäst på att ta fram ett koncept för Internetsförsäljning.

- Självklart finns det en framtid inom Internet, men det tar tid. Sverige har dock kommit längre än Norge i sitt World Wide Web-tänkande. Men i ett längre perspektiv ser jag Internethandeln mer som ett komplement till den traditionella musikhandeln än som ett hot mot den, säger Haakon.

"Internet, bara en liten del av skivhandeln"

Nyutbildning

–ska utveckla ledarskapet

– Av Nils-Gunnar Nilsson –

– Musik och kulturskolorna är inne i en dynamisk utvecklingsprocess. Problemet är inte primärt en resursfråga utan snarare en fråga om ledarskap.

Det säger Ants Viirman, chef för Kommunförbundets kultur- och fritidssektion. Tillsammans med SMOK arrangerar kommunförbundet med början nästa år en högkvalitativ tvåårig ledarutbildning för chefer inom musik- och kulturskolan och kultur- och fritidssektorn.

CLS-2000 är namnet på utbildningen och CLS står i sammanhanget för chef-ledare-strateg.

Viirman menar att bristen på ledarskap är större i den offentliga sektorn än i den privata.

– Chefer i offentlig sektor rekryteras ofta av andra skäl, säger han. De som är duktiga i sin verksamhet blir chefer utan att egentligen ha chefskompetens.

– Det finns ingen tradition på området, men samtidigt finns det en stor outnyttjad potential hos de flesta. En potential som man kan ta fram med hjälp av utbildning.

Behovet av chefsutbildning är ingen ny företeelse, enligt Ants Viirman. Redan för 10 år sedan initierades från Kommunförbundet den första motsvarande utbildningen, men sedan har utvecklingen mer eller mindre stått stilla.

– Medvetenheten när det gäller målet för musikskolan är större i dag, säger Viirman, men behovet av bra ledarutbildning är fortfarande lika stort.

INDIVIDEN I CENTRUM

Kursledare för chefsutbildningen blir Håkan Jönsson. Han är psykolog i grunden och har 27 års erfarenhet i branschen. Ledarskaps- och organisationsutveckling, inte minst inom offentlig sektor, är specialinriktningen sedan 15 år tillbaka. Under de senaste fyra åren har han bl.a. arbetat med den statliga rektorsutbildningen.

– Det unika med den här utbildningen är att den är så tydligt individualiserad, säger Jönsson. Redan i höst genomför vi intervjuer med deltagarna och enkäter i deras lokala organisationer.

– Resultatet ligger sedan till grund för den problem- och praktikorienterade utbildningen.

Under det första året sker utbildningen i seminarieform under 13 dagar. Det andra året innehåller en kombination av grupphandled utbildning och mentorsamtal.

– Tillsammans med deltagarna rekryterar vi mentorer på deras hemmaplan,

Håkan Jönsson – ledare för ny utbildning.

säger Jönsson. Mentorerna kan komma från vilken bransch som helst. Det viktiga är deras erfarenheter och ledaregenskaper.

Målsättningen för utbildningen är också att lägga en grund för en ny värdegemenskap mellan musik- och kulturskolorna över kommungränserna.

– Det är bra med mångfald och lokal profilering, säger Ants Viirman, men det är också viktigt med en gemensam grundsyn på verksamheten.

INGEN "TJAFSUTBILDNING"

Utbildningen kostar 39.000 kronor exklusive rese- och internatkostnader per deltagare, men Ants Viirman tror inte att detta ska avskräcka någon från att delta.

– Det här är ingen "tjafsutbildning", som han uttrycker det. Det är en rejäl satsning som kommer att kräva en hel del av deltagarna. Och jämfört med många motsvarande utbildningar så är det inte alls dyrt.

Om utbildningen slår väl ut, finns det planer på en fortsättning. En ny rekrytering sker då nästa år. I kursledningen ingår förutom Ants Viirman och Håkan Jönsson även Stefan Andersson för SMOK.

Stark utveckling av de lettiska kulturskolorna

—Av Dag Kraft—

Myten att kulturen stärktes i Lettland under Sovjettiden är dags att avliva. Den starkaste tillväxtperioden har skett under den nyvunna självständigheten på 1990-talet. Antalet musikskolor, konstskolor och kulturskolor har ökat från 78 till 133 och antalet barn- och ungdomar i verksamheten har totalt ökat från 13000 till 23000.

Många frågetecken rätades ut vid SMoK:s konferens i Riga kring temat "Kulturskolans roll i ett mångkulturellt samhälle". Konferensen höll hög standard i innehåll och samlade ett femtiotal ledare från Sverige och Lettland.

När letterna i dag jämför sig med andra europeiska länder vad det gäller musik- och konstutbildning för barn- och ungdomar, upptäcker man att man står sig väl. Många ungdomar har vunnit stora internationella tävlingar och lettiska musiker konkurrerar om platserna i de internationella proffsorkestrarna.

Vad som gör mest intryck i det lettiska utbildningssystemet är den genomtänkta strukturen i detta speciella utbildningssystem, något Sverige saknar. Taek vare statens engagemang leder A till B som sedan automatiskt ger C. 76 musikskolor, 34 konstskolor och 23 kulturskolor täcker hela landet och därtill finns ett antal musik/konstgym-

Elever från Boldenrijas Kulturskola utanför Riga.

Foto: Stefan Andersson.

nasier och musik/konstcollege. Ofta förekommer inträdesprov och avgifterna är relativt höga, 3-5 procent av en normal månadslön. I gengäld får varje elev mycket tid med flera lektioner per vecka och därtill teorielektioner. Staten bidrar med 50 procent av kostnaderna, men ändå är musikskolorna en tung post för kommunerna då skolorna är mycket lärartäta.

Den stora bredd som Sverige kan ståta med, både vad det gäller antalet elever och genre, saknar Lettland. 2,7 miljoner invånare (1992) och 23000 elever ger 0,85 procent deltagande i Lettland. Med Sveriges 341000 elever på 8,9 miljoner invånare blir motsvarande siffra 3,8 procent. Gen-

reinriktningen är strikt den klassiska konstmusiken, vilket kommer att ställa till problem. Elevtillströmningen minskar redan idag i de lettiska musik/kulturskolorna. 90-talets lettiska ungdomar, som vuxit upp i ett fritt Lettland, ställer andra krav på undervisning än det de lettiska skolorna kan förmedla. Att plötsligt få ta del av hela världens MTV-kultur medför att ungdomarna inspireras inom nya genrer. Här kan vi göra en insats. Med ett ökat utbyte mellan Sverige och Lettland både på elev- och lärarsidan, kan vi lära av varandra. Utbytesstudenter, sommarkurser, gästlärare och orkesterutbyten är några sätt att öka kontakten mellan oss.

Tatjana – fångslad av cello

—Text och foto: Stefan Andersson—

Piano började hon spela vid sju års ålder och cellon har hon hanterat i endast tre år. Tatjana Redjko är elva år och en av de utvalda eleverna som går på talangskolan Emils Dārzins Musikskola i Riga. Skolan har hela Lettland som upptagningsområde och eleverna bor i internat. Man börjar vid skolan vid fem års ålder och slutar vid 18. Alla elever gör prov varje år där det bedöms om de får gå kvar eller sluta.

Tatjana kommer från Riga och har genom förväntat hårt arbete och målmedvetna musikstudier redan utmärkt sig som förstapristagare vid flera olika cellotävlingar.

Hur ser en vanlig dag ut för dig?

— Stiger upp vid sju och börjar skolan klockan åtta. I skolan har vi en massa ämnen som musikteori, språk och annat.

Hur mycket spelar du varje dag?

— Ungefär två till tre timmar.

När har du tid att leka och koppla av?

— Två timmar varje dag har jag ledigt och då brukar jag mest läsa och lyssna på musik.

Vilken musik lyssnar du på?

— Mozart och Bach men också populärmusik. Inte hårdrock!

Är det fler i din familj som spelar?

— Nej, bara jag men det var mormor som ville att jag skulle börja spela.

Kostar det pengar att gå i den här skolan?

— Nej, det är gratis.

Vad gör dig mest glad?

— När jag vunnit en tävling och min födelsedag.

Vad gör dig ledsen?

— När min lärare inte är nöjd med mig och när min katt eller mina två rättor är sjuka.

Vad känner du till om Sverige?

— Stockholm och Astrid Lindgren.

Vad längtar du efter i framtiden?

— Att få delta i Tjajkovskijtävlingen och åka till Österrike där det finns många tävlingar.

Tatjana Redjko visar stolt upp sin prisamning från olika cellotävlingar hon vunnit.

Samarbete över havet

-Av Ulf Eklund-

Vad kan vi lära oss av musik- och kulturskoleverksamheten i Lettland?

Och vad kan letterna lära sig av Sveriges dito?

Hans Skoglund, kulturskolechef i Örebro, söker svaren.

- Det finns massor, säger han.

Hans Skoglund är kulturskoleledaren med en i branschen annorlunda bakgrund. Den första februari tillträdde han tjänsten som kulturskolechef i Örebro efter att tidigare varit verksam vid Riksteatern.

- Jag hade ingen erfarenhet av musik- och kulturskolor, men jag hoppas att jag bidrar med andra nyttiga erfarenheter, säger han.

Ett engagemang som ser ut att bli nyttigt för Örebro med omnejd är utvecklingsprojektet/samarbetet med musik och kulturskolor i Lettland där Hans Skoglund är idékläckare och pådrivare.

Under hans tidigare sysslor blev han bekant med kulturattachén i Lettland.

- När jag tillträdde min nya tjänst i Örebro funderade jag över hur jag kunde utnyttja den kontakten, om vi kunde dra nytta av den i arbetet med att vidareutveckla vår egen verksamhet. På den vägen är det, fortsätter Hans Skoglund.

SVERIGE LÄR AV LETTLAND

Samarbetet har resulterat i ett antal studiebesök i vårt östliga grannland och ekonomiskt stöd från Svenska Institutet har möjliggjort att ett flertal lärare och skolledare besökt Riga med omnejd.

- Många tror nog att det är vi svenskar som ska lära letterna hur man bedriver musik- och kulturskoleverksamhet. Visst har vi mycket att förmedla. Inte minst när det gäller breddverksamheten, men vi har även mycket att lära av dem.

Bland annat att det går alldeles utmärkt att sortera in slöjd, keramik, film och datoranimation i kulturskolans verksamhet. Efter besök på ett flertal skolor i och utanför Riga blev den svenska delegationen övertygad.

- Man blir tagen när man inser att kulturskolan i Lettland spelar en stor roll för att stärka den nya nationaliteten, fortsätter Hans och berättar att kulturskolan i Örebro nu startat keramikverksamhet.

Det bör dock tydligt påpekas att musik- och kulturskoleverksamheten i Lettland inte bara tjänar rosor. Kvaliteten på utbildningen är hög, men i likhet med många andra östländer bereds endast plats för eliten. Där har uppenbarligen Hans Skoglund med medarbetare mycket att förmedla.

STOLTA ÖVER DET LILLA

Enligt Hans finns det, trots allt, mycket att imponeras över i Lettland. Bland annat det vänliga be-

mötandet, gästfriheten och letternas förmåga att vara stolta över det lilla.

- Vi svenskar lever ofta efter en slags gnällmentalitet så där har vi mycket att hämta. I utbyte kan vi förmedla våra kunskaper i pop-, rock- och jazzmusik.

Representanter från Lettland har även varit på besök i Örebro och projektpengar från EU samt ytterligare 50 000 kronor från Svenska Institutet lägger grunden för fortsatt samarbete. Hans Skoglund gör allt för att förvalta pengarna på bästa sätt.

- Det är oerhört viktigt att det inte bara blir jag som får personlig kontakt med Lettland.

Workshops med lärare, jazzgrupper och konserter i Riga med omnejd finns bland massor av annat i planeringen för fortsatt utbyte med Lettland.

- Det här arbetet är oerhört spännande och nu är marken plöjd, säger Hans Skoglund.

Du verkar väldigt engagerad. Hinner du med alla andra förpliktelser i din befattning som kulturskolechef i Örebro?

- Ha, ha, den frågan vågar jag knappt svara på. Vi får se...

Hans Skoglund är kulturskolechefen i Örebro som jobbar hårt för ett nära samarbete med musik- och kulturskolor i Lettland. "Ett oerhört spännande arbete", säger han.

Foto: Ulf Eklund.

"Oerhört spännande och nu är marken plöjd"

Det Nya Amerikanska Blåset

Tradition, kvalitet, marknadens bästa priser.

Priser: C-flöjt 3.750,-, Bb-körinnet 3.400,-, Altsax 6.395,-
Tenorsax 7.395,-, Trumpet 3.695,-, Trombon 3.995,-.

MUSKANTOR & CO AB "Blåsgruppen"
Tel: 031-86 78 90

MOVING FORWARD...
AT THE SPEED OF SOUND

Välkommen att pröva blåset hos: STOCKHOLM: Brasspecialisten 08-411 62 62.
Jonas Nilund AB 08-411 29 29. GÖTEBORG: Andreasson Musik 031-701 80 80.
MALMÖ: Knut Johansson Musik AB 040-98 00 22, OSKARSHAMN: Musica/Blås-
Experten 0491-120 40. MJÖLBY: Dominanten Musik 0142-155 34. NYKÖPING: Ton-
Workstan/Flöjtspecialisten 0155-21 97 77. DEJE: Uffis Blåsinstrumentservice 0552-
418 70. UMEÅ: Musikanten 090-77 94 00.

Armstrong

Artley BERGE

EFF

KING

Barn CD

med svenska sommarvisor

-Av Ulf Eklund-

Den som köper Apotekarnes läskedrycker i sommar får även chansen att bekanta sig med Nacka Musikklasser och Värmdös suzukibarnkör.

Samarbetet stavas till en CD-skiva med klassiska svenska sommarvisor.

Resultatet är en tiopoängare.

I arbetet med att marknadsföra Pripps/Apotekarnes produkter har bryggerijätten tagit hjälp av skönsjungande barn. Valet föll på Nacka musikklasser, årskurs 4-5, samt suzukibarnkören, 4-6-åringar, på Värmdö.

Uppdraget: Sjunga in en CD med klassiska svenska sommarvisor.

Nacka musikklasser och Värmdöns Suzukibarnkör medverkar på Apotekarnes sommar-CD.

- Vi försökte hitta en annan vinkel. Barn som sjunger barnvisor har vi hört 100-tals gånger, men aldrig de populära sommarlåtarna som vuxna normalt framför, berättar Staffan Schager på reklambyrån Lokomotiv.

SAMLA ETIKETTER

EMI ligger bakom produktionen och skivan kommer att släppas inom en snar framtid. Anna Gregorsson är biträdande rektor vid Nacka Musikskola och enbart positiv till projektet:

- Apotekarnes är ett varumärke som har väldigt mycket med barn att göra och jag tycker inte att det finns någon koppling till öl. Det här kom perfekt i tiden och det var jätteroligt för barnen

att få gå in i skivstudio.

På skivan, producerad av Anders Henrikson och Henrik Hawor, sjunger tre av Nackas musikklasser kompletterade med Värmdös Suzukibarnkör. Vi får bland annat höra "Sommaren är kort", "Ute blåser sommarvind", "Det gätfulla folket", "Änglamark", "Idas sommarvisa", "Jag tror på sommaren", "Brevet från lillan", "Ut i vår hage", "Sol, vind och vatten" och skivan avslutas med att barnen sjunger "En vänlig grönskas rika dräkt" acapella.

Inom kort drar Apotekarnes igång sin sommardrive där "Solisar - hela familjens sommarvisor" fokuseras. Det handlar om att samla ett antal Apotekarnes-etiketter och skicka in dem för att belönas med en CD-skiva.

PÅ MILJONER FLASKOR

- Innan vi tackade ja funderade vi över om detta var ett produktion som vi kan motivera och vi tyckte att läsk är acceptabelt. Hade däremot Bofors ringt hade vi knappast sjungit in någon skiva, fortsätter Anna Gregorsson.

Nacka musikklasser har blivit anlitade vid tidigare tillfällen, men inte i ett så stort sammanhang och att Nacka och Värmdö, i sommar, finns med på 1,5 miljoner läskedrycksflaskor är bara det en höjdpunkt. Henrik Hawor, projektledare och musikmäklare vid Music Broker Sweden AB i samarbete med EMI, är lyrisk över barnens insats:

- De är fantastiskt duktiga, sjunger klockrent och är oerhört disciplinerade.

Studie i afrikanska toner

-Av Carin Avertoft-

Efter fyra år på Malmö Musikhögskola fick Ulrika Carlsson möjlighet till fördjupning inom sitt område under ett femte år. Med hjälp av lokala lärare fick hon kunskap om västafrikansk musiktradition och spelade afrikansk musik på cello.

- Jag kom rakt in i ett samhälle med andra vanor och värderingar. Jag bodde hos borgmästarfamiljen i byn Nema-kunku. På så sätt fick jag en andra mamma, fem bröder och en liten syster, säger Ulrika Carlsson.

Med massor av kunskap och inspiration om västafrikansk musiktradition är han nu tillbaka i Malmö för att slutföra sin utbildning till cello- och rytmiklärare.

FANGA DAGEN

Borgmästarfamiljen bestod av 26 personer där mamma Assi och hennes barn blev Ulrikas afrikanska familj.

- Man lever på det sättet, jag behövde mat och husrum och då ställde de upp. I framtiden kanske de behöver hjälp och då lutar de på att jag finns där, säger Ulrika och fortsätter:

- De lever för dagen, all planering sker på det sättet. Den mat som behövs för dagen inhandlas

på torget och till och med kryddorna köps i den mängd som går åt till dagens middag. De lärare som jag ville få undervisning av bokades också samma dag, i morgon var för långt borta och om 14 dagar existerar inte.

Det första Ulrika fick lära sig var att åka "local taxi" för att ta sig till olika lärare. Det var bara att sätta sig i och när bilen var full av passagerare körde den iväg.

- Lyckan var när man kom fram till rätt plats utan att det skruttiga bilarna gått sönder, fortsätter Ulrika Carlsson.

Det var inte ofarligt att bege sig ut ensam om kvällarna och då blev de fem bröderna hennes personliga bodyguards. Det var alltid åtminstone en broder som följde henne vart hon än gick.

VAKNA UPP

Tidigare under sin utbildning har Ulrika Carlsson besökt Musikcentrum Eolén som betyder vakna upp på wolos-språk. Det är en idyll i en prunknande dal i Gambia som norrmannen Helge Linnae byggt upp. Det är också han som hjälpt Ulrika med alla kontakter.

All undervisning har skett på wolos-språk blandat med engelska. Instrumenten som Ulrika lärt sig spela heter Riti och Kora. Riti är en ensträngad fiol av kalebass med hästtagel i både sträng och stråke och är vanlig i Fula- och Mandinkakulturen. Hennes lärare har spelat Rita och Ulrika har "översatt" till cello. En äkta Koramäs-

Ulrika Carlsson spelar vaterdrum.

tare invigde Ulrika i Korans mysterier. Instrumentet har 21 strängar är byggd av kalebass och har en meter lång hals.

Dansundervisning fanns också med i Ulrikas planer. Hon dansade och sjöng till tonerna av jembetrumman som har sitt ursprung i länderna runt om i Västafrika. Hon lärde sig också att spela Waterdrum. Det är en balja med vatten som man sätter en upp-och-nedvänd kalebass över. En uppfinning av kvinnorna för att roa sig med under tvåttdagarna.

- Det är bara kvinnor som får spela Waterdrum, berättar Ulrika. Traditionen är annars att kvinnorna dansar och männen spelar trumma.

Enligt Ulrika har resan till Gambia varit fantastisk. Den har gett henne kunskaper i både musik och kultur. Bra lärare, en underbar familj och hon har klarat sig från sjukdomar.

- Sättet att leva och deras levande musiktradition gör att jag gärna reser dit igen. Men först ska jag ge föreläsningar runt om i Skåne och visa upp mina färdigheter i afrikansk musik.

Lillsmockan i Skåne

-Av Ulf Eklund-

Bland musik- och kulturskolorna i Skåne är den välkänd.

Men i övriga Sverige är det få som vet att Kultursmockan har en lillasyster.

Liten men naggande god.

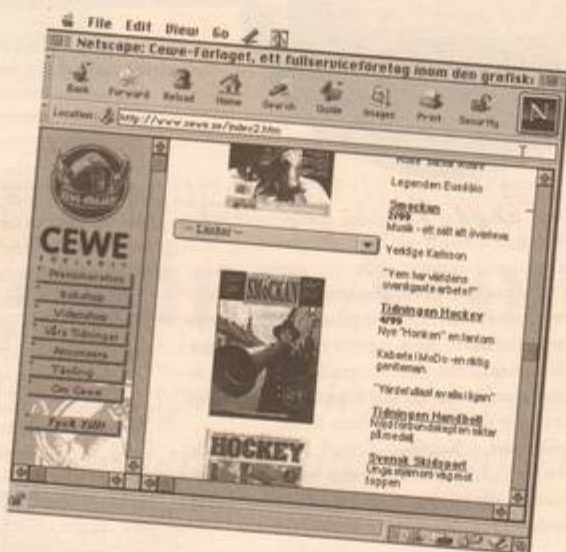
- Vi har ingen avsikt och inga resurser att konkurrera med Smockan. Tidningen fungerar som ett kontaktorgan mellan musikskolorna på det lokala planet, säger ansvarige utgivaren för "Musikskolenytt i Skåne", Britta Gustavsson, till vardags musikledare vid Vellinge Musikskola.

Trots att vi kallar tidningen för lillasyster är den faktiskt äldre än Smockan. Under cirka fyra år har Britta, med hjälp av sin man, försett musik- och kulturskolorna i Skåne med publikationen. Några annonser i varje nummer samt prenumeration från varje skola täcker utgifterna.

Någon jätteupplaga handlar det dock inte om. - Vi är väl medvetna om att skolorna gör allt för att hålla ned kostnaderna. Därför erbjuder vi ett kopieringsunderlag så att skolorna kan kopiera tidningen i flera exemplar.

Det viktigaste är trots allt att den når ut till samtliga skolor i Skåne.

- Det gör den i dag och det är vi stolta över, säger Britta.

Kultursmockan på Internet

Nu kan du läsa Kultursmockan på CEWE-Förlagets hemsida!

Inte hela tidningen, men några intressanta artiklar - aptitretare innan du väljer att prenumerera och får sex nummer hem i brevlådan varje år plus den unika guiden över de kommunala musik- och kulturskolorna i Skandinavien.

På hemsidan kan du dessutom ta del av förla-

gets övriga produkter och tjänster; besöka bok- och videoshopen, delta i tävlingen eller bara tycka till om CEWE-Förlaget.

Och det bästa av allt: Du kan smidigt teckna en årsprenumeration på Smockan för endast 160 kronor.

Använd musen, uppge namn, adress och telefonnummer.

Några klick bara!

www.cewe.se

jazz SPALTEN

Hej igen alla glada jazzfans! Antigen har det börjat komma lite värme så att man kan gå utomhus och spela. Festivalssäsongen står för dörren och med den alla jazzfestivaler. Bästa sättet att lyssna på jazz är på en konsert. För mig är också bästa och roligaste sättet att musicera inför en publik. Inga CD:s eller videoband i världen kan ersätta kontakten mellan en musiker och hans publik. Musik ska upplevas på konsert! Så ut och lyssna så mycket ni kan. Några tips: Sandviken Big Band Bang 30 juni-4 juli. Det är en härlig festival som jag själv spelat på vid ett par tillfällen. I år satsar man speciellt på ung jazz. Flera unga jazzband spelar och man har en storbandskurs i samband med festivalen. En eloge för denna satsning. Skeppsholmsfestivalen i Stockholm återuppstår 14-18 juli. En klassisk festival med en otrolig atmosfär på festivalområdet. Allt runt ikring musiken är värt ett besök bara det. Dessutom får man leta efter något vackrare än Stockholm på sommaren. I Norge är festivalen i Molde en upplevelse. Hela stan är som en stor jazzfestival. Läget på stan är dessutom oslagbart. Glöm inte storbandsfrossan i Köping 5/6 eller jazzveckan i Ornsköldsvik 9-15/8 som avslutas med en liten festival inne i stan.

21-23 april var jag på SMOK konferens i Halmstad som representant för Svenska JazzRiksförbundet. Det var en mycket trevlig upplevelse och jag kom i kontakt med många personer som är intresserade av jazz. Ännu finns inte jazzen på alla musik- och kulturskolor men min förhoppning är att intresset ska öka så mycket att det finns minst en jazzpedagog på alla dessa skolor i framtiden. I våra jazzklubbar kommer det i framtiden att finnas en ungdomsansvarig i varje styrelse som håller kontakt med bla musikskolorna om intressanta projekt eller konserter. Det ska inte spela någon roll om man bor i Kiruna eller Ystad. Där det finns en jazzklubb eller en musikskola ska ungdomar ges tillfälle till att lyssna på eller spela jazz "live". Det är vår målsättning inom SJR, och tillsammans med SMOK hoppas vi kunna förverkliga denna tanke.

Den 13-15/5 såg jag riksfinalen av Musik Direkt tävlingen i Gävle, en tävling som jag hoppas de flesta av er känner till. Det är en av världens största musiktävlingar för ungdom mellan 13-19 år. Rikskonserter är huvudansvarig för genomförandet av tävlingen men har stor hjälp av alla länsmusikstiftelserna i landet. En producent i varje län har till uppgift att organisera lokala uttagningar som sedan utmynnar i en riksfinal. Kvaliteten på musiken som framfördes av ungdomarna i Gävle var fantastiskt bra och mångfalden av musikstilar imponerande. Det är klart att rockmusiken övervägde, men även jazzen hade flera representanter på plats. Flera av de duktiga jazzgrupperna kommer att få delta i SJR:s separata jazzfinal på jazzklubb Fasching i Stockholm den 21/8. SJR genomför denna final i samarbete med Rikskonserter. De nio bästa ungdomsjazzgrupperna i Musik Direkt tävlingen gör upp om bla en resa till New Orleans år 2000. SJR deltar i tävlingen för att öka intresset för jazz bland ungdomar och många jazzklubbar är engagerade i arbetet. Vi vill gärna att ni på musikskolorna ska anmäla så många jazzungdomar som möjligt till tävlingen. Att få delta i Fasching finalen (om man kommer så långt) med alla fina priser är en upplevelse för livet tror jag. En viktig tanke med huvudtävlingen är att ungdomar från hela landet ska träffas över genregränserna och lyssna på varandra. Näväl, en riktigt trevlig jazzsommare på er alla och jag hoppas att ha intressanta nyheter för er i nästa nummer av Smockan. Keep Swingin'.

Fredrik Norén
Tel/fax: 0611-72210. Mobil 070-641 49 47
E-mail: fredrik.noren@telia.com

Musikskolan

– navet i Köping

– Av Ulf Eklund –

– Vi är en levande och livaktig skola och själva navet i Köpings musikliv.

Orden kommer från Peter Björk, musikledare i Köpings kommun vars musikskola sjuder av aktivitetslust och skaparkraft. Sponsrad inspelningsstudio är bara ett av många spännande projekt.

Musikskolan i Köping är en tydlig del av den kommunala skolverksamheten och för ett nära samarbete med grundskolan. Ihop med Karlbergsskolan och rektorn Kent Kronwall har elever och lärare tillgång till en portabel inspelningsstudio som finansieras med hjälp av Volvo, storföretaget som stöder ungdomskulturens utveckling i Köping.

– När Volvo ställde upp med 40 000 kronor så följde kommunen efter. Vi fick hjälp från bägge håll, säger Peter Björk belåtet.

Studion ihop med en omfattande IT-utveckling och nytt kollektivavtal är tre hörnstenar i skolans förändringsprocess. Peter Björk var tidigare musikledare i Askerund och tillträdde sin nya tjänst i Köping i januari förra året.

– Jag hade en del idéer med mig, bland annat när det gäller IT. Vi presenterade ett projekt för förvaltningsledningen som sedermera gav ett positivt besked.

Det goda samarbetet med kommunens förvaltningsledning är ett ämne som Peter Björk gärna påtalar.

STÖD FRÅN KOMMUNEN

– De är välvilligt inställda till vår verksamhet och vi känner att vi har ett starkt stöd. Tillsammans har vi hittat ekonomiska lösningar för att genomföra våra projekt. Det har inte varit några jättebehold, men ändå pengar som säkrat ett genomförande.

Ett av projekten är musikskolans datanätverk där kommunens kabel-TV-nät utnyttjas för datakommunikation. Nätet har en teckning på närmare 90 procent av alla hushåll i Köping, vilket innebär att musikskolan finns med på nätet med nära kontakt med kommunen, företag, privatpersoner och övriga skolor.

– Nätverket har varit en grund till vår IT-utveckling och vi har haft en nära kontakt med Anders Nordqvist chefen för kommunens bostadsbolag. Även från det hållet har signalerna varit positiva.

Arbetet har inneburit att Köping, i det avseendet, intagit en tät position bland landets musikskolor.

– Det är skönt att det finns en öppenhet för idéer och det är roligt att vi i dag ligger så långt fram trots att vi nästan började från noll.

CHANS ATT PROVA PÅ

I framtiden hoppas Peter Björk på ett ännu när-

mare och integrerat samarbete med grundskolan för att kunna erbjuda en bred undervisning trots att kommunen är relativt liten.

– Det viktigaste är att alla ungdomar får chansen att prova för att sedan kunna söka sig till frivilligverksamheten. Som jag ser det är den kommunala musikskolan den största demokratiska reformen någonsin för att göra musikundervisningen tillgänglig för alla, säger Peter Björk.

Skolchefen i Köping, Torkel Nilsson, håller med om att musikskolan spelar en viktig roll i kommunen och att den är en av många betydelsefulla verksamhetsdelar:

STOR KULTURELL FUNKTION

– Jag tycker att musikskolan, med framförallt sin utåtriktade verksamhet, fyller en stor funktion i Köpings hela kulturliv. Det är i musikskolan många gånger grunden läggs. Det är exempelvis här de blivande medlemmarna i blåsorkestern Lyran börjar, det är här Köpings kommande musikbegåvningar börjar sin karriär och det är i musikskolan den första lusten till framtida musicerande startar.

Att musikskolan i Köping även i fortsättningen kommer att utvecklas är han övertygad om:

– Utveckling är nödvändigt och det gäller för övrigt all verksamhet. Men det blir särskilt viktigt när det gäller frivillig verksamhet som musikskolan ändå är.

Hur vill du att Köpings Musikskola ska utvecklas?

– Genom ytterligare integrering med grundskolan och gymnasieskolan där jag kan se att verksamheten vävs in och ihop.

Allt är naturligtvis inte en dans på rosor för musikskolan i Köping. I likhet med flertalet av landets musik- och kulturskoleledare får Peter Björk ständigt brottas med en snäv budget.

– Problemet med ekonomin är att nästan allt är personalkostnader. Vi har en instrumentpark som är värd cirka 3,5 miljoner, vilket inte är ovanligt, och där ligger cirka 50 000 för underhåll och ytterligare inköp. Den ekvationen går inte ihop och jag tror det är symptomatiskt för många skolor.

Men politikerna har lyssnat till musikskolan och Peter Björk kan glädjas åt 90 000 öronmärkta kronor i kommande budget.

NYTT KOLLEKTIVAVTAL

35 timmars arbetsvecka plus tio timmars förtroendetid är det normala, men i Köping har kommunen tecknat ett lokalt kollektivavtal med musikskolans lärare. Det innebär att de arbetar 40 timmar reglerad arbetstid per vecka. Nyligen var kommunens förvaltningschef inbjuden till musikskolans personalkonferens där alla uttryckte sig positivt kring det nya avtalet.

– Jag vill inte uttala mig om hur lärarna tidigare utnyttjade sin förtroendetid, men vi har kommit fram till att det är 40 timmar som räknas och det passar oss bättre. Det här innebär större möjligheter fortsätter Peter Björk som, i skrivande stund, har bråda dagar.

Storbandsfrossa i Köping står för dörren där bland andra storbanden Himlaväsen från Göteborg och tyska Straight Ahead medverkar.

Köpings Musikskola
 Omfattning: 3.100.000 kr.
 Personal: 11 tjänster.
 Elever: 531.
 Musikledare: Peter Björk.
 Utbud: Musik.
 Hemsida: www.koping.se/music

Bikupan

- en levande kulturoas i Bjurholm

-Av Nils-Gunnar Nilsson-

Hösten 1996 drog man in musikskoleverksamheten i Bjurholm i Västerbotten, Sveriges till folkmängden minsta kommun. Protesterna var många men beslutet gick inte att stoppa. Närmare 80 procent av kommunens skolelever var med i musikskolan och nedläggningen förorsakade ett stort tomrum i det lokala kulturlivet.

1997 startade verksamheten i kulturhuset Arrendatorn. I en tidigare arrendatorbostad inom MoDo skapades med bland annat EU-medel en resursbas för kulturella intressegrupper och allmänhet i Bjurholm. Målsättningen var att via olika samarbetsorganisationer kunna erbjuda verksamheter som bild, teater, musik, friluftsliv och hantverk.

- Gensvaret har varit mycket positivt, säger Karin Gulliksson-Hansson som är projektledare och spindeln i det populära kulturnätet.

BIKUPAN TAR ÖVER

- Vi vänder oss till alla grupper, men ungdomarna värnar vi kanske lite extra om, säger hon. På musiksidan har vi exempelvis i studiecirkelform kört tre orkestergrupper med 6-7 ungdomar i varje. Dessutom har vi haft dans- och teaterverksamhet.

Den sista juli går projektet ut, men en fortsättning finns redan planerad. Kulturhuset Bikupan heter det nya projektet som tar över efter Arrendatorn och som man nu hoppas få fräscha pengar till. Syftet med Bikupan är bland annat att knyta

"Men vi kan aldrig ersätta musikskolan"

till sig föreningslivet och att samla alla de kulturella intressen och inriktningar som finns i kommunen. Bjurholms kulturhistoria ska dokumenteras i en levande kulturmiljö, där massor av aktivi-

teter ska engagera och inspirera människor i alla åldrar.

GEMENSKAPSFÖRETAG

Delar av verksamheten kommer troligen att drivas som ett s.k. gemenskapsföretag enligt skotsk modell. Det innebär att eventuella vinster går tillbaka till kulturella aktiviteter och till en projektanställning.

- Vi hoppas också att det ska bli allvar av planerna på byggandet av ett allaktivitetshus i anslutning till skolan, sporthallen och Folkets Hus, säger Karin

- Verksamheten kan naturligtvis utvecklas ytterligare, men vi kan aldrig ersätta musikskolan, säger Karin. Det är fortfarande en målsättning att vi ska få igång den igen. Kanske genom att dela på lärartjänster mellan kommunerna och därigenom få ner kostnaden.

Tävling för unga tonsättare

-Av Ulf Eklund-

Det rustas för millenniefirande på många håll.

Umeå är inget undantag.

Som ett led i uppmärksammandet av övergången till ett nytt årtusende utlyser Umeå Kultur i samarbete med Umeå Symfoniorkester en tonsättartävling på temat "Umeå i den nya tiden".

Tävlingen vänder sig till unga tonsättare som är högst 30 år och bosatta i Sverige. Kompositionen ska vara ett orkesterverk för symfoniorkester och vinnaren blir rikligt belönad.

Förstapriset är nämligen på 30 000 kronor och andra- respektive tredjepriset på 10 000 kronor vardera. Om juryn finner att verket innehåller ett tematiskt motiv som lämpar sig för klockspel kommer vinnaren/vinnarna dessutom få ytterligare publicitet.

- Då spelar vi in cirka två minuter av stycket digitalt för det planerade klockspelet i Umeå rådhus. Det kan bli ett trevligt inslag i arrangemanget kring millennieskiftet, säger chefen för Umeå Symfoniorkester, Lena Byström som självklart hoppas på stort deltagande.

Tävlingsbidragens längd bör vara 8-10 minuter, dock högst 15 minuter och juryn tillhanda senast den 15 oktober.

Hur skriver man musik till "Umeå i den nya tiden"?

- Förhoppningsvis blir det en stor utmaning, men vi har ett nyskrivet underlag om Umeå. Det bör fungera som inspirationskälla.

Blåsinstrument ingen lyxvara

–Av Ulf Eklund–

Alla som vill ska få förutsättningar.

Och tillverkarna ska inte bara tjäna pengar.

– Det är viktigt att vi ger ungdomar möjlighet att prova sig fram, säger Per Nordén,

säljare för UMI – det nya amerikanska skolblåset.

Vi tror honom.

Per Nordén är själv musiker med hjärta för blåsinstrument och är fostrad vid musikskolan i Linköping. Han har deltagit i såväl skolmusikkår som dansbandsorkester och är väl medveten om att livslång spelglädje inte är alla förunnat.

– Därför måste företagen inom musikbranschen ta sitt ansvar, bjuda till och inte bara se business i all verksamhet. Det är oerhört viktigt att alla som vill spela också får möjligheter.

Bra blåsinstrument till bra priser är Per Nordéns bidrag samt att företaget med jämna mellanrum stöttar och sponstrar allehanda musikarrangemang och festivaler.

Nära samarbete med landets alla musikskolor är något han självklart applåderar.

– Vi måste, som sagt, vända på begreppen och aktivt delta på flera områden. Arrangera, hitta vettiga finansieringslösningar och stötta musikskolorna efter bästa förmåga, säger Per.

Värstingen bland produkterna är Conn-trumpeten. Märket/företaget som grundades 1875 av överste C.G. Conn, kornettist i Elkhart, Indiana och som nu är det äldsta producerande namnet vad gäller tillverkning av musikinstrument i USA.

För några år sedan investerade företaget tio miljoner dollar i nya maskiner och en följd av effektiviteten är sänkta priser. Amerikanskt skolblås av toppkvalitet är inte längre en lyxvara.

Ett naturligt steg enligt Per Nordén:

– Ska barn och ungdomar lockas till att spela instrument måste de få möjlighet att spela på bra produkter. Det är bara att jämföra med snickaren – han vill ju inte använda en dålig hammare.

Bildtext: Per Nordén, säljare för UMI – det nya amerikanska skolblåset. Foto: Ulf Eklund.

Piteå

–Av Carin Avertoft–

Piteå blir platsen för landets första regionala utvecklingscentrum inom dansens område.

Statens kulturråd, i samarbete med Utbildningsdepartementet satsar på samordning av utbildnings- och kulturpolitiska insatser. Detta ska ske genom att barn ska ges möjlighet att möta dans redan i grundskolan och att dansen ska finnas på schemat på lärohusen.

Den tidigare koncentrationen till storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö löses upp och signalerar att det regionala ansvaret för dansen ska öka. I Norrbottens län har man haft danskonsulenter anställda sedan 1992 och Maria Berggren har varit verksam i området sedan 1996. Hon ska tillsammans med Tom Hedman samordna och utveckla en bred bas för dansen som konstform.

– I Piteå finns viljan och passar kommunens profil. Vi har också bra lokaler och pengar avsätts årligen av landstinget i Norrbotten. Kommunens satsning gäller i första hand de nya dansklasserna på högskolan, säger Maria Berggren.

Två prioriterade områden är utbildningsfrågor och internationellt ut-

byte. Ett regionalt nätverk ska bildas och samla alla regionens resurser för att få en fastare struktur. Barents dansensemble är redan etablerad och har producerat föreställningar i Barentsregionen och Maria Rydén, tidigare anställd som danskonsulent i Piteå, ska sätta upp en eller två produktioner i Norrbotten.

TIDIGT MÖTE

– Barn måste ges möjlighet att få möta dansen redan på högskolan. Vill man satsa på dans som yrke måste barnen börja så tidigt som möjligt. Därför startar vi till hösten två högskoleklasser på Christinaskolan i Piteå, säger Maria Berggren och fortsätter:

– Vi har samma timplan som Svenska Balettskolan och upptagningsområdet blir i första hand Norrbotten och Västerbotten. Vi startar också två frivilliga fempoängskurser på Lärohuset i Luleå och Piteå.

Uppenbarligen ser allt ljus ut för Piteå, utom på en punkt. Det är svårt att få tag i utbildade danspedagoger.

Kanske nästa projekt heter danspedagogutbildning...

bjuder upp till dans

Datautvecklingen fortsätter i raketfart och musik via Internet blir vanligare för varje dag som går. Allt fler musik- och kulturskolor använder datateknik i sin undervisning.

Är IT ett hot eller en möjlighet?

Jonas Persson, Kulturskolan, Järfälla:

– Självklart ser jag det som en stor möjlighet. I vår skola befinner vi oss i ett uppbyggnadsskede vad gäller datautvecklingen och vi har många planer, men än har det inte hänt så mycket konkret. Personligen har jag dock arbetat mycket på det området och bland annat utformat kompkassetter till mina elever.

Pia Ask, Kulturskolan, Gunnared:

– Jag tror att det är en möjlighet. Fast det innebär samtidigt ett stressmoment för det är väldigt mycket nytt att lära sig och jag upplever det som att man ofta inte hinner med. Vi har inte kommit längre än att vi använder befintliga musikprogram och anslutit oss till ett nätverk. Någon form av fortbildning lär det bli.

Dennis Källén, Musikskolan, Söderköping:

– Ärligt talat måste jag säga att jag har svårt att svara på den frågan. Vi har inte kommit så långt i det avseendet och jag är självlärd för den datateknik vi använder. Vi har påtalat att vår personal behöver utbildas i data, men för våra musiklärare finns nästan inget utrymme. Alla kurser ligger på eftermiddagarna och då arbetar vi ju som mest.

Triple & Touch drar in på Cirkus

Kristina från Duvemåla kunde bara spelas dryga året på Cirkus i Stockholm. Publiken svek och många har frågat sig vad som ska ske med den, för Kristina från Duvemålas skull, dyrt ombygga lokalen. Men nu står det klart att den ska byggas om på nytt – till krogmiljö.

I höst drar nämligen Triple & Touch in på Cirkus för sin krogshow tre kvällar i veckan. Showen har tidigare gått i Göteborg och Malmö och enligt planerna ska Triple & Touch stanna på Cirkus till och med december.

Kultur i skolan får pris

Gunnareds kulturskola och grundskolan i Göteborg får Utbildningsakademiens årliga pris på 50 000 kronor för ett projekt som samlar barn från förskola, sårskola och grundskola till skapande verksamhet.

Barnen skapar i samarbete med bland annat bibliotek och Angereds nya teater, dikt, sång, musik, konst och teater. Projektet möjliggör också möten mellan människor från olika kulturer i den invandrartäta stadsdelen Gunnared.

Andrapriset på 30 000 kronor går till ett projekt mot våld och skadegörelse på Onstaskolan i Västerås. Vänerprogrammet vid De la Gardieskolan i Lidköping får tredjepriset på 20 000 kronor för sitt sätt att bygga broar mellan humaniora och naturvetenskap.

Per Eric Nordquist stipendiat

Reimersholms Kulturfonds förste stipendiat blev den från TV välkände journalisten Per Eric Nordquist.

En enhälligt jury bestående av Anna-Greta Leijon, Skansenchef, Mirja Lausson, chef för Vin & Sprithistoriska Museet, Linn Sandberg, Vin & Sprit samt Gert Klötzke, lagledare för Svenska Kocklandslaget, utsåg Per Eric Nordquist. Stipendiet är på 30 000 kronor.

Permanent lösning för Kulturnät Sverige

Från år 2000 tar staten över finansieringen av Kulturnät Sverige och en kulturnätsredaktion inrättas inom Statens kulturråd. Det föreslås i en departementspromemoria från Kulturdepartementet.

Kulturnät Sverige är en gemensam ingångssida till det stadigt ökande utbudet av svensk kultur på Internet. Webbplatsen samlar och strukturerar kulturlänkarna (i dagsläget 3 400) för att underlätta för den enskilde att hitta det han eller hon söker. Hemsidan utgör en bas för kulturinstitutionernas och de fria kulturutövarnas ansträngningar att nå ut med sin samlade kunskap och information.

– Ett nationellt kulturnätverk är viktigt för att öka tillgängligheten till kulturen, säger Ann-Christin Nykvist, statssekreterare i kulturdepartementet och ordförande i styrgruppen för Kulturnät Sverige.

– Det nya mediet ger möjligheter att nå ut till grupper som annars inte aktivt uppsöker kulturinstitutioner och övrigt kulturliv.

Nytt filmavtal ger svensk film 385 miljoner

Ett nytt filmavtal är klart. Staten, filmbranschen samt SVT och TV4 har idag enats om hur stödet till produktion, distribution och visning av svensk film ska utformas fr.o.m. den 1 januari år 2000. Avtalstiden är fem år.

Författaren PO Enqvist fick i april förra året regeringens uppdrag att utreda hur ett framtida stöd till svensk film skulle utformas. Utredarens förslag om inriktningen av stödet till svensk film samt bedömning av finansieringsbehovet har varit utgångspunkten för avtalsförhandlingarna. Avtalet innebär en kraftig satsning på svensk film. 385 miljoner per år kommer att kunna fördelas från avtalet. Det är en ökning med drygt 100 miljoner i jämförelse med innevarande år.

Stöden fördelas sig med 207 miljoner till produktionsstöd, 91 miljoner för film i hela landet, som innehåller bl.a. stöd till biografier och visningsorganisationer, regionalstöd och skolbioverksamhet. Stödet till den s.k. filmkulturella verksamheten m.m. blir 87 miljoner per år. Statens del i avtalet ökar med närmare 70 miljoner per år i jämförelse med innevarande år.

Pris till Sveriges bästa replik

Vinnaren i Riksteaterns och KFs stora text- och skrivartävling för scenen; Replik 99, belönas med 25 000 kronor.

Replik 99 söker efter det vassaste, roligaste och rappaste texterna som alla skrivarglada runt om i landet kan prestera. Hundra bidrag kommer att plockas ut för att delta i tio regionfinaler över hela landet i höst.

I december går den stora Sverigefinalen i Stockholm där vinnaren kommer att koras. Tillställningen sänds i TV 4.

DEKALER

Tel: 0300 71800
Fax: 0300 71900
Info@willstedt.se

WILLSTEDT TRADING AB

www.willstedt.se

KULTURSKOLAN
MIRANDA

Komponera mera!

Ett nytt häfte från Rikskonsorter om komposition på kommunala musik- och kulturskolor.

Komponera mera!

En receptare för lära i musik- och kulturskolor

Receptet kan beställas från:

Kontakt på komposition
komposition@rikskonsorter.se
08-407 16 25

Rekvireras kostnadsfritt från:
Rikskonsorter,
Barn & Ungdom
Nybrokajen 11
111 48 Stockholm
Telefon 08-407 16 25
Fax 08-407 16 45

Edna Eriksson

"Människan
har fötter
– inte rötter"

Foto: Hans Edlund.

– Av Ulf Eklund –

Hon är journalist, föreläsare och inte minst projektledare/handläggare på Ungdomsstyrelsen.

En ung, utåtriktad tjej med ungdomskultur som specialitet.

– Människan har fötter – inte rötter, säger Edna Eriksson, 26.

Hej Edna, hur mår du?

– Inget vidare just nu. Jag ligger nedbäddad med halsinfektion så du lär inte få höra mig sjunga, men det lär snart bli bättre.

För den som inte vet: Vem är Edna Eriksson?

– Oj, oj, oj. En ung byråkrat som är frilansjournalist och som älskar kultur.

Hur ser en typisk vardag ut för dig?

– Det var också en svår fråga. Det finns inte någon typisk vardag för mig och jag önskar att jag hade fler rutiner. Men antingen så är jag i Mönsterås och föreläser eller så sitter jag i telefon med människor som försöker utveckla ung kultur.

Fortsätt berätta för den oinvigde. Vad är Ungdomsstyrelsen?

– En statlig myndighet med uppdrag från regering och riksdag att titta på unga människors uppväxtvillkor. Vi ska försöka se till så att unga medborgare har ett inflytande över sig själv och det övriga samhället.

Vad är det bästa med Ungdomsstyrelsen?

– Det är att vi understryker de unga medborgarna i samhället och försöker ta dem på allvar för deras egen skull.

Får ni de resurser ni behöver?

– Ja, det tycker jag nog.

Är du som klippt och skuren för det arbetet?

– Ha, ha, vad ska jag svara på det? Jo, kanske jag är ju uppvuxen i det offentliga samhället, har varit med i ungdomsorganisationer, suttit i elevråd och arbetat på ett flertal myndigheter. Jag kan nog våra folkrörelsers historia ganska bra.

Vad är det bästa med att vara kulturarbetare?

– Det är fantastiskt att kunna arbeta med något som man tycker är så roligt. Jag känner mig oerhört privilegierad när jag kommer i kontakt med så många spännande och roliga människor.

Är vi i Sverige duktiga på att värna och främja ung kultur?

– På ett sätt så är vi det, på det andra inte. Det som är bra är att studieförbunden betytt mycket för den unga kulturen och skolan har blivit bättre. Men det vi är dåliga på är att trycka in den nya samtidskulturen i de stora kulturinstitutionerna. Vi har exempelvis ett moderna museum som jag inte tycker gör skäl för namnet.

Har ungdomar tillräckligt inflytande i samhället?

– Om man vill och är driven kan man få mycket att säga till om. Men man ska inte bara få ett inflytande för att man är ung, utan snarare för att man står för något som är viktigt. För unga gäller det att hitta det långa engagemanget.

Om det finns någon, vilken är din viktigaste uppgift?

– Att informera unga människor att det finns möjligheter att utveckla sin egen kultur och ge den en plats på den offentliga arenan.

Vilket förhållande har du till landets musik- och kulturskolor?

– Det förhållandet ter sig på många olika sätt, både lokalt och via SMoK. Jag följer utvecklingen, där musik- och kulturskolorna försöker bredda sig, med spänning.

Hur vill du att musik- och kulturskolornas verksamhet ska se ut på 2000-talet?

– Att de fortsätter att bredda verksamheten och hittar ett sätt att använda alla de professionella pedagoger som finns. Dessutom att möta ungdomarnas önskemål om hur verksamheten ska se ut.

Har du något bra råd till lärare, elever och andra inblandade i musik- och kulturskolan?

– Att ofta ställa sig frågan varför musik- och kulturskolorna finns. Jo, för att främja de ungas intresse kring kulturen.

Du är journalist, projektledare, handläggare och inte minst föreläsare. Hur får du tiden att räcka till?

– Det finns ju tyvärr bara 24 timmar om dygnet, men om man tycker att något är roligt så hit-

tar man vågar att göra det på. Men det finns inget egenvärde i att bara arbeta.

Blir du aldrig trött på ditt arbete?

– Jo, det blir alla, men oftast tycker jag det är roligt. Det är ett rörligt och ibland rörigt arbete.

Om du inte arbetat på Ungdomsstyrelsen, vad hade du gjort då?

– Då hade jag nog drivit mitt företag på heltid där jag håller föredrag och hjälper andra att föreläsa.

Vad gör du på fritiden?

– Det blir mycket film och jag sorterar gärna om min CD-samling. Dessutom umgås jag gärna med mina vänner.

Har du något smultronställe?

– Mina föräldrars sommarställe vid Mälaren i närheten av Enköping.

Har du något favoritordspråk?

– Ja faktiskt. "Människan har fötter – inte rötter". Vi rör på oss hela livet och vi bör inte fråga varifrån vi kommer. Istället vart vi är på väg för det är det enda vi kan påverka.

Namn: Edna Eriksson.

Ålder: 26 år.

Familj: Pojkvän.

Bor: I Skarpnäck, 15 minuter från Stockholm.

Yrke: Frilansjournalist, projektledare, handläggare, föreläsare.

Tjänar: Men blir inte fet på lönen.

Kör: Inte bil. Åker kommunalt.

Läser: High Fidelity av Nick Hornby.

Lyssnar på: Just nu mycket svensk 1900-talsmusik.

Ser på TV: Film så mycket som möjligt plus nyheterna.

Gråter: När hon ser på film och hemska nyheter.

Älskar: Att äta en god middag med sina bästa vänner.

Hatar: Människans rädsla och småsinthet.

Håller tummarna för: Att snart bli klar med alla ansökningshandlingar.

Vill du veta mer om Ungdomsstyrelsen?

www.ungdomsstyrelsen.se

edna.eriksson@ungdomsstyrelsen.se